

Δ' ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ

Δέν μπορούμε νά μελετήσωμε ὅλοι ὅλα τά θέματα τῶν διαφόρων ἐπιστημῶν σέ βάθος. Περιοριζόμεσθα λοιπόν νά προσπαθοῦμε νά σχηματίσωμε σωστές ἀντιλήψεις. Τό ἐπιτυχάνομε, ὅταν στηριζόμεθα σέ λόγια-καταστάλαγμα ἔρευνας καί μελέτης τῶν ἐγγυημένα μεγάλων καί σοφῶν ἐδικῶν ἐρευνητῶν-ἐπιστημόνων.

Ἄς ἀναπληρώσωμε λοιπόν καί ἐμεῖς τά ὑστερήματα μας μέ τήν σοφία καί τήν πείρα ἀρμοδίων ἐδικῶν ἐρευνητῶν.

α. τό πιά ἀξιόπιστο γεγονός.

1. Ὁ **Thomas Arnold** (Τόμας Ἄρνολντ), καθηγητής τῆς Ρωμαϊκῆς Ἱστορίας, συγγραφέας μιᾶς ὑπέροχης τρίτομης Ἱστορίας τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κόσμου (ἔργο κλασσικό), γράφει:

«Χρόνια ἐμελετοῦσα τήν ἀρχαία ἱστορία. Ἐρευνοῦσα τίς πηγές. Καί «ἐζύγισα» τίς ἀπόψεις τῶν νεωτέρων συγγραφέων, πού ἀσχολήθηκαν μέ τήν ἐποχή αὐτή. Σάν καταστάλαγμα τῶν μελετῶν μου λέγω τοῦτο: **Δέν ξέρω νά ὑπάρχη στήν ἱστορία ὀλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητος ἄλλο γεγονός, πού νά θεμελιώνεται - γιά τόν ἀπροκατάληπτο ἐρευνητή - σέ πιά πειστικές καί ἀξιόπιστες μαρτυρίες καί σέ πιά ἐξαντλητική ἐρευνα ἀπό τό σημεῖο (ἐννοῶ τόν κενό τάφο) πού μᾶς ἔδωκε ὁ Θεός, γιά νά δείξη, ὅτι ὁ Χριστός ἀπέθανε μέν, ἀλλά**

καί ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν»¹⁸.

Ὁ διάσημος ἱστορικός **A. Fr. Gfrörer**. (A. Γραϊρερ), πού ἀπό ἄθεος μετά βαθεῖα μελέτη τῶν πηγῶν ἐπίστευσε στόν Χριστό, λέγει:

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι τό πιά ἐγκυρο καί τό πιά μαρτυρημένο γεγονός τῆς ἀρχαίας ἱστορίας.

Ἄν ἀφήσω τόν ἑαυτό μου νά μὴν παίρνη στά σοβαρά τίς μαρτυρίες γιά τήν ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ, μόνο καί μόνο ἐπειδή προέρχονται ἀπό χριστιανούς (ἀπό τοὺς ἀποστόλους), δέν ἔχω πιά δικαίωμα νά θεωρῶ κανένα γεγονός τῆς ἀρχαίας ἱστορίας ἐγκυρο καί ἀξιόπιστο¹⁹.

2. Ὁ **Dr. Simon Greenleaf** (Σίμων Γκρήνληφ), ἓνας ἀπό τοὺς πιά μεγάλους ἀμερικανούς νομικούς (θεωρεῖται ἡ πιά μεγάλη νομική αὐθεντία τῶν Η.Π.Α.) ἔγραψε ἓνα βιβλίον ἀφιερωμένο στό θέμα: Ἐχουν νομική ἀξία οἱ μαρτυρίες τῶν ἀποστόλων γιά τήν ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ; Τά συμπεράσματά του εἶναι:

• **Ἀποκλείεται** (σάν ἀπό νομικῆς πλευρᾶς ἀπίθανη) ἡ ὑπόθεσις ὅτι θά μπορούσαν οἱ ἀπόστολοι νά μείνουν γιά πάντα σταθεροί στήν ἀποψη ὅτι ὁ Χριστός ἀναστήθηκε, ἂν αὐτό δέν ἦταν ὄχι ἀπλῶς γεγονός, ἀλλά **γεγονός ἀδιαμφισβήτητο** καί ἔνδοξο.

18. Arnold, Th. Christian Life. Its Hopes, its Fears and its Glory. London 1859*, p. 374.

19. Koch, Anton. Hom. Handbuch, Band 1, Freiburg 1952, σ. 443.

● **Ἡ ἀνάσταση** ἦταν γιὰ τοὺς ἀποστόλους **γεγονός τόσο γνωστό καί σαφές**, ὅσο τὰ πιά σοβαρά γεγονότα τῆς ζωῆς τους, γιὰ τὰ ὁποῖα δέν ἔχουν **καμμιὰ ἀμφιβολία** ὅτι ἔγιναν.

● Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ - ἀπό πλευρᾶς τῶν ἀποδείξεων πού ἐξετάζουν καί λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τους τὰ σημερινά δικαστήρια - εἶναι **τό πιά ἀδιαμφισβήτητο γεγονός τῆς παγκοσμίου ιστορίας**²⁰.

β. Ἱστορία Χριστοῦ χωρίς ἀνάσταση δέν γίνεται!

1. Ὅμως ἕνας ἄλλος διαπρεπής νομικός, ὁ **Frank Morisson** ἔβαλε στόχο του νά διαμφισβητήσει τίς μαρτυρίες πού ἔχομε γιὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Μόρισον

● **παραδεχόταν ὅτι ὁ Χριστός ὑπῆρξε**· ὅτι ἦταν πρότυπο ἀρετῆς καί ὑπέροχος διδάσκαλος·

● **δέν παραδεχόταν μόνο τὴν ἀνάστασή του.**

● **ἔλεγε πώς ἡ ἀνάσταση ἦταν μιά μυθοποιημένη ὑφαισιολογία τῆς ἱστορίας τοῦ Χριστοῦ.**

Μέσα σ' αὐτό τό πλαίσιο τῶν ἰδεῶν του ὁ Μόρισον ἀποφάσισε νά γράψῃ **τὴν ἱστορία τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ Ἰησοῦ, χωρίς νά κάμῃ καμμιὰ ἀναφορά στὴν**

20. Granleaf, Simon. An Examination of the Testimony of the Fourth Evangelist by the Rules of Evidence Administered in the Courts of Justice. New York-Grand Rapids 1965, p. 29.

ἀνάστασή του. Τοῦ εἶχε μπαῖ ἡ ἰδέα, ὅτι ἂν ἔγραφε τέτοιο τεκμηριωμένο βιβλίο, θά ἔκανε νά ... ξεχασθῇ ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ!

2. **Ἄρχισε λοιπὸν νά ἔρχεται σέ ἐπαφή μὲ τὰ γεγονότα καί μὲ τὰ προβλήματα πού τὰ ἀκολουθοῦν.** Καί τότε ἡ δικαστική του εὐσυναιδησία τὸν ἔκαμε νά **ἀλλάξῃ γνώμη** καί τοποθέτησῃ.

Ἀσχολήθηκε λοιπὸν μὲ τὸ θέμα αὐτό σὰ σοβαρὰ Μελέτησε, ὅσο πὸ καλά μποροῦσε, ὅλα τὰ στοιχεῖα πού εἶχε στὴν διάθεσή του. Καί **κατάλαβε, ὅτι ἀκόμα καί ἂν τό ἤθελε, ἦταν ἀδύνατο νά γράψῃ τό βιβλίο,** πού εἶχε σχεδιάσει καί ὅπως τό εἶχε σχεδιάσει. Καί κατέληξε νά γράψῃ ἕνα βιβλίο ἐντελῶς διαφορετικό ἀπὸ ἐκεῖνο πού εἶχε προγραμματίσει. Ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου αὐτοῦ εἶναι: **«Ποιὸς ἀπεκύλησε τὸν λίθο»:** Στὸ πρῶτο κεφάλαιο ὁ Μόρισον δηλώνει: **«Ποτέ μου δέν τό εἶχα φαντασθῆ, ὅτι θά κατέληγα νά γράψω ἕνα τέτοιο βιβλίο»**²¹!

3. Τό βιβλίο τοῦ Μόρισον εἶναι μιά συνεχῆς διακήρυξη, ὅτι ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι γεγονός.

Κυκλοφόρησε σέ ἑκατομμύρια ἀντίτυπα καί ἀποτελεῖ ἀληθινὸ μνημεῖο μιᾶς λογικῆς ἐργασίας, πού κυριολεκτικὰ ξετινάξει ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα ἐκείνων πού προσπάθησαν νά ἀμφισβητήσουν τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

21. Morisson, Frank. Who Moved the Stone. London (Faber and Faber) 1930.

γ. 700 ώρες εργαστηριακής έρευνας

1. 'Ο Josh Mc Dowell²², διαπρεπής άμερικανός επιστήμων, ξεκίνησε άθεος. 'Επάλειψε νά παραμερίση από τό φάσμα τής ζωής του τήν πίστη στον Χριστό (βλ. Κεφ. 10ο). Μά δέν τά κατάφερε.

Άς ακούσωμε τήν διακήρυξη πού έκαμε, γιά τήν πίστη του στην άνάσταση του Χριστού:

2. Κάποτε ένας φίλος μου μέ ρώτησε:

– Τί είναι εκείνο, πού σέ κάνει νά μένης δεμένος μέ τον Χριστιανισμό;

Του άπάντησα:

– "Ένα. Ένας και μόνο λόγος. Έψαχνα γιά χρόνια νά βρω μιá εξήγηση γιά τήν άνάσταση του Χριστού. Έψαχνα χρόνια νά ιδώ: μπορεί νά δοθῆ στην άνάσταση του Χριστού **εξήγηση διαφορετική από αυτήν πού δίνουν οι άπόστολοι στα εὐαγγέλια και στις έπιστολές τους; Συγκεκριμένα «έφαγα» έφτακόσιες (ναί, έφτακόσιες!) ώρες εργαστηριακής έρευνας επάνω στο θέμα αυτό!** Έρεύνησα όλες τις πηγές. Και εξέτασα όλες τις δυνατές εκδοχές.

Ξεκίνησα από τήν σκέψη, ότι ή άνάσταση του Χριστού πρέπει νά είναι:

● **ή ή πιό μεγάλη άπάτη** και πονηρία στον κόσμο,

● **ή τό πιό μεγάλο γεγονός** τής παγκόσμιας ιστορίας.

Στήν συνέχεια όμως **ή έρευνά μου μέ υποχρέωσε** νά παραδεχθώ, ότι

22. Mc Dowell, Josh. More than a Carpenter. Eastbourne. 1989, p. 86.

● **Η άνάσταση του Χριστού είναι γεγονός.**

● **Γεγονός**, πού έγινε σέ συγκεκριμένο τόπο και χρόνο.

● **Γεγονός**, πού έχει μάρτυρες και άποδεικτικά στοιχεία (πειστήρια).

Ή έρευνά μου μέ έκαμε νά καταλάβω, ότι ή χριστιανική πίστη:

● **Δέν είναι στοχασμός.**

● **Δέν είναι φιλοσοφία.**

● **Δέν είναι μιá πλαστή ιστοριούλα.**

● **Είναι ή πιό άληθινή ιστορία στον κόσμο.**

3. Μέ άλλα λόγια, τά πράγματα δέν είναι τόσο **άπλά και τόσο άπλοϊκά, όσο φαντάζονται μερικοί μέ τήν άπλοϊκότητα και άπλόττά τους.**

δ. Γι' αυτό ξεσηκώνονται μέ τόση μανία.

Γράφει ο καθηγητής τής Ίατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης **Σπυρ. Μακρής:**

Αυτά πού γράφω είναι όλα προσωπικά μου βιώματα. Είναι πράγματα πού παιδεψαν τήν ψυχή μου: πού αποτελούν τό τέρμα τής πνευματικής μου πορείας: πού μπορώ νά τά βεβαιώσω μέ τήν σφραγίδα τής άπόλυτης έσωτερικής μου πληροφορίας, από τήν βίωση και τήν παρατήρηση αρκετών δεκαετιών από τον καιρό πού έπέστρεψα στον Κυριό μας Ίησουν Χριστόν.

Ή σταύρωση και ή Άνάσταση του Χριστού είναι τό επίκεντρο, είναι ο πυρήνας τής κατάφασής του Χριστιανισμού. Γιατί, αν ή Σταύρωση και ή Άνάσταση του Χριστού είναι άλήθεια, τότε όλα εκείνα πού πιστεύομε

καί ακολουθοῦμε (καί εἶναι ξένα καί ἀντίθετα στόν Χριστό καί στό εὐαγγέλιό Του) πρέπει νά γκρεμιστοῦν· γιατί εἶναι εἰδωλα καί ψέματα.

Γι' αὐτό ξεσηκώνονται μέ τόσο μανία καί τόσο πείσμα νά μᾶς πείσουν μέ ἕνα σωρό ἐπιχειρήματα παραπλανητικά, ὅτι ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ δέν ἔγινε. Ἐπειδή:

Ἄν ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἔγινε, τότε ὁ Χριστός εἶναι Θεός· καί ὅλα ὅσα μᾶς λέει εἶναι ἀλήθεια. Καί συνεπῶς θά πρέπει νά πεθάνωμε γιά τό κάθε τί, πού εἶναι ἀντίθετο στό λόγο τοῦ Χριστοῦ. Καί νά ζήσωμε μιά ζωή σύμφωνη μέ αὐτά πού εἶπε ὁ Χριστός καί πρεσβεύει ἡ Ἐκκλησία Του²³.

ε. Συμπέρασμα

1. Γράφει ὁ διαπρεπής ἀμερικανός νομικός George Eldon Ladd²⁴ (Τζώρτζ Ἔλντον Λάντ)

• Σήμερα ὁ πιστός χριστιανός μπορεῖ νά εἶναι **100% σίγουρος ὅτι ὁ Χριστός ἀναστήθηκε.**

• **Ἡ πίστη μας δέν στηρίζεται σέ μύθους.** Οὔτε σέ φιλοσοφικές στοχαστικές συλλήψεις.

• **Στηρίζεται σέ ἱστορικά γεγονότα**

* **μέ ἀδιάσειστη βάση**· καί

* **μέ ἀναντίρρητες ἀποδείξεις.**

2. Ἕνας ἄλλος διαπρεπής νομικός ὁ ἀρχιδικαστής

23. Μακρῆς, Σπυρ. ἔ.ἀ. σελ. 1-2.

24. Ladd, George Eldon, I Believe in the Resurrection of Jesus. Grand Rapids 1975. p. 141.

τῆς Ἀγγλίας (Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, θά ἐλέγαμε ἐμεῖς), **λόρδος Darling²⁵** (Λόρδος Ντάρλινγκ) μετά μιά **νομική ἔρευνα** ἐπάνω σέ ὅλες τίς μαρτυρίες πού ἔχουν σχέση μέ τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, γράφει:

Γιά τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἔχομε πάρα-πολλές μαρτυρίες. **Καί θετικές. Καί ἀρνητικές.** Πού ὅλες, ἡ κάθε μιά μέ τόν τρόπο της μᾶς δίνουν τόσες **πολλές ἐνδείξεις, ὅτι ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι μιά ζωντανή πραγματικότητα,** ὥστε κανένα σῶμα ἀπό μελετημένους δικαστικούς (ἀπό ὅποιο μέρος τοῦ κόσμου κι' ἂν εἶναι!) **δέν θά μπορούσε νά βγάλῃ** - μέ βάση τά στοιχεῖα πού μᾶς δίνουν οἱ μαρτυρίες αὐτές - **ἀπόφαση διαφορετική ἀπό ὅτι:**

• **ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι γεγονός·**

• **ὁ Χριστός ἀνέστη.**

25. Μακρῆς, Σπ., ἔ.ἀ., σελ. 21.